

ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูกลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู
Problems of Secondary School Teachers of Social Studies, Religion and Culture
Department in Nongbua Lamphu Province for Implementing the Basic
Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)

ศรัณญา หยวกุล¹ อพันตรี พูลพุทธา² และ อรรณู ชูยกระเดื่อง³
Sarunya Yuakkul¹, Apanteer Poonputta² and Arun Sulkraduang³

Received : 11 ก.ย. 2561

Revised : 1 พ.ย. 2561

Accepted : 2 พ.ย. 2561

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู 3) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหา การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยรวมอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน 2) ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านการใช้สื่อตามหลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน สาขาที่จบ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกันมีสภาพและปัญหาไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตร ได้แก่ 3.1) ด้านบริหารจัดการหลักสูตร ควรมีการจัดอบรมการใช้หลักสูตร และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทสังคม 3.2) ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทของนักเรียนในโรงเรียน 3.3) ด้านการใช้สื่อ ควรเพิ่มและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน 3.4) ด้านการวัดและประเมินผล ควรวัดผลประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลและควรประเมินตามสภาพจริง

คำสำคัญ : สภาพปัญหา, การใช้หลักสูตร, กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อีเมล: 598210570118@rmu.ac.th

² อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹ Graduate Student, Master of Education Program in Social Studies Faculty of Education, Rajabhat Maha sarakham University, Email: 598210570118@rmu.ac.th

² Lecturer in Faculty of Education, Rajabhat Maha sarakham University

³ Assistant Professor in Faculty of Education, Rajabhat Maha sarakham University

Abstract

The objectives of the research were to: 1) study the current conditions and problems of the implementation of the Basic Education Core Curriculum 2008; 2) to compare the problems of the teachers of the Social Studies, Religion and Culture Department about implementing the Basic Education Core Curriculum of secondary schools in Nong Bau Lumpu Province and; 3) to investigate guidelines for problem solutions of the curriculum implementation. The sampling group of the study were ninety two secondary school teachers of the Social Studies, Religion and Culture Department in Nong Bau Lumpu Province. The instruments were questionnaire and interview. The research instrument was a questionnaire. Standard deviation. T-test (Independent) and One Way ANOVA were employed for the study. The results of the research were as follows:

1) The findings showed that the overall condition of the curriculum implementation of the teachers for all issues was at a low level. 2) The problem of the teachers at the medium-sized school and the small-sized school about using the teaching materials was significantly different at the .05 level. Whereas, the condition and problem of the teachers about implementing the curriculum regarding the different genders, ages, educational backgrounds, majors and work experiences were not significantly different. 3) The practical guidelines for problem solutions were as follows: 3.1) There should be training courses of the curriculum implementation and design based on the social context. 3.2) Instructional management should base on the core curriculum and serve the current context of school, needs and problems of the students. 3.3) Teaching materials should be modern, appropriate and sufficient for the current instruction. 3.4) Individual assessment and authentic assessment should be used for assessing learning outcomes of the students.

Keywords : Problems, Curriculum, Social Studies

บทนำ

สถานการณ์ของสังคมในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการเทคโนโลยี ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สังคมไทยจะต้องมีการปรับตัวเรียนรู้และพัฒนา เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยมีปัจจัยที่สำคัญประกอบไปด้วย คุณภาพของคน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้คนในสังคมมีคุณภาพที่พัฒนาและผลักดันการพัฒนาประเทศและสภาพสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน แต่ที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาคือ หลักสูตรการศึกษา (ชนัท ธาตุทอง, 2550 : 4-5) หลักสูตรการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวัง หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลสามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ที่แท้จริงของตนเอง และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ ยังมีกรวางแผนงาน ข้อกำหนด ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู-อาจารย์และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปดำเนินงานสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้สู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนี้ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อม อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3) กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 แทนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีเงื่อนไข คือ ให้มีการปรับให้โรงเรียนทุกโรงเรียนใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกระดับชั้น

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมก็เช่นกัน เรื่องทักษะกระบวนการคิด เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจำเป็นต้องฝึกให้ผู้เรียนทุกระดับ เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้ ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับตัวเองกับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบมีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสมที่ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับ ดังนั้นสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ และมีคุณลักษณะของคนที่อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข วิชสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นวิชาที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสถาบันสังคม มนุษย์กับมนุษย์และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ การแก้ไขปัญหาและการปฏิบัติตนในสังคมมนุษย์ เพื่อให้มนุษย์มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างชีวิตที่ดีมีความสุข ดังเนื้อหาในสาระประวัติศาสตร์ ที่นับว่าเป็นวิชาที่สำคัญยิ่งในหลักสูตร เป็นสาระที่จะหล่อหลอมเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรัก ความห่วงหา ความภูมิใจ ตลอดจนความผูกพันกับท้องถิ่น ประเทศชาติ รวมถึงมนุษยชาติในภูมิภาคและสังคมโลกด้วยกัน (สิริวรรณ ศรีพหล, 2553 : 90) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันจึงมีหลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับวิธีการของครูในการเลือกใช้เทคนิค วิธีการหรือรูปแบบการสอนที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาและวิธีการสอน จะต้องตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ และต้องยอมรับว่าการพัฒนาการเรียนของนักเรียนจะเป็นไปในระดับที่แตกต่างกัน

จังหวัดหนองบัวลำภู มีการจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการนำหลักสูตรมาใช้กับครูผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพราะมีครูผู้สอนบางส่วนไม่ได้จบในสาขาสังคมศึกษามาโดยตรง แต่มีความจำเป็นต้องสอนเนื่องจากครูในโรงเรียนไม่เพียงพอ การศึกษาสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ของครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรของครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมว่าปัจจุบันเป็นอย่างไร เพื่อนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้หลักสูตร ของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ขนาดโรงเรียน และประการณ์การทำงาน

3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหา การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 116 คน โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 21 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู กำหนดขนาดตัวอย่างโดยการเปิดตาราง Krejcie & Morgan (Stratified Random Sampling) ได้จำนวน 92 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ซึ่งทำให้ได้จำนวนครูโรงเรียนขนาดเล็ก 10 คน โรงเรียนขนาดกลาง 15 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 20 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 47 คน รวมทั้งหมด 92 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท ได้แก่

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.2 ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภูเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้หาคุณภาพแบบสอบถาม โดยการส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) จากนั้นคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67- 1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้และหาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ จำนวน 45 ข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.61-0.90 แล้วหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.96

2.1.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยแบ่งสัมภาษณ์ครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียน ขนาดโรงเรียนละ 2 ท่าน ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สัมภาษณ์ครูผู้สอนโรงเรียนละ 3 ท่าน โดยคำถามมีจำนวน 4 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือรับรองจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 19

3.2 ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 19 เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายกับครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษาของแต่ละโรงเรียนที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อชี้แจงแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามให้กับบุคลากร และมีการนัดหมายการส่งกลับให้กับผู้วิจัย โดยแจกไป 92 ฉบับ

และสามารถเก็บรวบรวมได้ครบทั้ง 92 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด

3.4 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ข้อมูลจากครูผู้สอนโดยแบ่งสัมภาษณ์ครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนละ 2 ท่าน ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สัมภาษณ์ครูผู้สอนขนาดโรงเรียนละ 3 ท่าน รวม 10 ท่าน โดยได้นัดหมายกับครู ก่อนไปสัมภาษณ์ 5 วัน จากนั้นเดินทางไปสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่นัดหมายไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมจังหวัดหนองบัวลำภู โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4.3 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent) และจำแนกตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

4.4 แนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอแบบบรรยาย

สรุปผล

1. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู

1.1 สภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

2. เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

2.1 เพศ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู เพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู ระดับการศึกษาปริญญาตรี และปริญญาโท มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 สาขาวิชาที่จบการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู สาขาวิชาที่จบสังคมศึกษา และไม่ได้จบสังคมศึกษา มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ขนาดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการใช้สื่อตามหลักสูตร ส่วนอีก 3 ด้านที่เหลือมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.5 ประสิทธิภาพการทำงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางแก้ปัญหา การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านบริหารจัดการหลักสูตร ควรมีการจัดอบรมการใช้หลักสูตร และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทสังคม

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทของนักเรียนในโรงเรียน

3.3 ด้านการใช้สื่อ ควรเพิ่มและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน

3.4 ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรวัดผลประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลและควรประเมินตามสภาพจริง

การอภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู

1.1 สภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน อาจเนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีการวางแผนในการทำงาน ดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่ชัดเจน มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร มีการวางแผนและศึกษา เนื้อหลักสูตรการศึกษาเพื่อปรับให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ดังนั้น สภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู มีสภาพการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติมา เชื้อนาคำ (2550 : 49-50) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่าสภาพการใช้หลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชรินทร์นที สีเสมอ (2554 : 104) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้หลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความคิดเห็นโดยรวมต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับน้อยทุกด้าน อาจเนื่องมาจากครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร มีการวางแผนและศึกษาเนื้อหาหลักสูตรการศึกษาเพื่อปรับให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ดังนั้นปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู มีปัญหาในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของพิชชาพร พุ่มมาก (2559 : 52-53) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชรินทร์ สีเสมอ (2554 : 100) ได้ศึกษาปัญหาการใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัย พบว่าปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชา ที่จบการศึกษา ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์การทำงาน

2.1 เพศ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะเพศแตกต่างกันแต่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ธัญญ์ณภัท วิรัตน์เกษม (2557 : 124) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามทฤษฎีของครูโรงเรียนนาร่องในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีทฤษฎีต่อ ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท มีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญ์ณภัท วิรัตน์เกษม (2554 : 124) ได้ศึกษาปัญหา การใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามทฤษฎีของครูโรงเรียนนาร่องในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทฤษฎีต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 สาขาวิชาที่จบการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมและ รายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูที่ไม่ได้จบทางด้านสังคมเป็นครูที่สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษาเป็นเวลานาน มีประสบการณ์ในการทำงาน อาจจะผ่านการอบรม ศึกษาดูงาน จึงมีปัญหาในการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของธีรารักษ์ มากสาขา (2550 : 61) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูสถานศึกษา เอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูในสถานศึกษาเอกชนที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของรัชรินทร์ พุ่มพวง (2550 : 203) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ที่จบการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 ขนาดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีการบริหารจัดการที่ไม่ได้เป็นระบบที่สมบูรณ์เท่าที่ควร อีกทั้งสื่อการเรียนการสอนไม่ได้มีความพร้อมเหมือนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีการประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน บริหารจัดการหลักสูตร ทำให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบมีความพร้อมในเรื่องของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาพร พุ่มมาก (2559 : 92-93) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เมื่อพิจารณารายคู่ของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชินรัตน์ สีเสมอ (2554 : 104-105) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลาง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เมื่อพิจารณารายคู่ของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีความแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ประสิทธิภาพการทำงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ ประมาณ (2555 : 88-89) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ระดับประถมศึกษาโรงเรียนต้นแบบ ในเขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการใช้หลักสูตรตามประสิทธิภาพการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญ์ณภัส วิรัตน์เกษม (2557 : 124) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตาม ทรรศนะของครูโรงเรียนนาร่องในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอชลบุรีจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการใช้หลักสูตรตามประสิทธิภาพการทำงานของครูผู้สอน ในโรงเรียนนาร่องในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีไม่แตกต่างกัน

2.6 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู ตามประสิทธิภาพการทำงาน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากงานหลักของครูผู้ที่ต้องปฏิบัติ ต้องจัดการเรียนการสอน ดังนั้นครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนที่ต่างกัน ต่างให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติการสอน มีการประชุม วางแผน เตรียมรับมือกับการใช้หลักสูตรก่อนการปฏิบัติจริง จึงทำให้การปฏิบัติงานและความคิดเห็นเป็นไปในทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเสาวลักษณ์ ประมาณ (2555 : 88-89) พบว่าการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ระหว่างครูผู้สอนวิชาพลศึกษาระดับประถมศึกษา ตามประสิทธิภาพการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของทศพร สระแก้ว (2550 : 93-95) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูผู้สอนพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครได้รับการอบรมการเตรียมการใช้หลักสูตร และพบว่าหลังการอบรมครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจ และมั่นใจในการนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบกับครูในปัจจุบันถึงแม้จะมีประสิทธิภาพในการสอนต่างกัน ก็ในตัว

และให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองให้ทันกับโลกปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นคุณภาพของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การใช้หลักสูตรการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

3. แนวทางแก้ปัญหาคือการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการการใช้หลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการวางแผนโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา จัดการประชุม วางแผนการใช้หลักสูตร และควรมีการจัดทำกรอบปฏิบัติการในด้านต่าง ๆ จัดทำแผนการเรียนการสอน เพื่อครูผู้สอนจะปฏิบัติงานให้ประสิทธิภาพ ตลอดจนทำให้ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนและบูรณาการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย บางโรงเรียนมีการวางแผนงานไว้แล้ว แต่ไม่มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน การเรียนการสอนครูผู้สอนก็ใช้หนังสือในการสอนไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ครูผู้สอนในกลุ่มสาระควรที่จะศึกษาหลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา ควรมีการวางแผนออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายเพื่อความสนใจของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ควรอิงถึงศักยภาพของนักเรียน มีการปรับให้สอดคล้องกับนักเรียนและครูผู้สอนในกลุ่มสาระวิชา เนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาหลักสูตร ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชาให้เข้าใจ ถึงแม้ว่าจะมีการวางแผนโดยจัดทำแผนการเรียนรู้อยู่ แต่ครูผู้สอนบางคนก็ไม่ได้สอนตามที่ได้จัดทำแผนการเรียนรู้อยู่ และในการสอนก็ไม่ได้มีความหลากหลายที่จะสามารถดึงความสนใจของผู้เรียนได้

3.3 ด้านการใช้สื่อตามหลักสูตร ในการใช้สื่อการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความจำเป็นที่จะต้องใช้สื่อที่มีความทันสมัย โดยมีการนำเอาเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โรงเรียนควรมีการสนับสนุนสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อเปิดให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้า หรือให้ครูผู้สอนค้นคว้าสื่อการเรียนออนไลน์ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากบางโรงเรียนต้องการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ แต่ระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนไม่เท่าที่ควร ทำให้บางโรงเรียนไม่ได้ใช้สื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการสอน

3.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรมีการกำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจน ควรเป็นเครื่องมือวัดผลที่เป็นมาตรฐานให้มีความสอดคล้องกับบริบทของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่จะยึดติดกับวิธีการวัดผลประเมินผลแบบเดิม ๆ เช่น การออกข้อสอบที่เป็นข้อตัวเลือก เพื่อให้ง่ายสำหรับการตรวจของครูผู้สอน ทำให้มองไม่เห็นการพัฒนาของนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนควรวัดผลประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล และควรประเมินตามสภาพจริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการจัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรตามความต้องการของบุคลากรและโรงเรียน

1.2 ควรมีการวางแผน การสร้างเครื่องมือวัดผล และมีการติดตามการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.3 ควรมีการศึกษาความเหมาะสมการใช้สื่อการสอนของครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู

1.4 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จิตติมา เชื้อนาคำ. (2550). *สภาพปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชรินรัตน์ สีเสมอ. (2554). *สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธัญญ์นภัส วิรัตน์เกษม. (2554). *ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามทฤษฎีของครูโรงเรียนนาร่องในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอชลบุรีจังหวัดชลบุรี*. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 11(1), 119-126.
- ธีรรา มากสาขา. (2550). *ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พิชชาพร พุ่มมาก. (2559). *ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัชชิน พุ่มพวง. (2550). *สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2553). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ในสถานศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสาวลักษณ์ ประมาน. (2555). *ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนต้นแบบในเขตภาคกลาง*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.